

Etika

1. razred srednje škole

Nastavna cjelina: Međuljudski odnosi

Priprema za izvođenje nastavne jedinice "Spolnost - seksualna orijentacija"

Autor nastavne jedinice: Srećko Đaković, prof.

Projekt "Podržimo uključivo obrazovanje – gradimo sigurnu budućnost" je podržan sa 129.600,00€ financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova. Sadržaj je isključiva odgovornost udruge Lezbijska organizacija Rijeka „LORI“ i ne odražava nužno stavove država donatorica i Upravitelja Fonda.

Lezbijska organizacija Rijeka „LORI“
Janeza Trdine 7, 51000 Rijeka
www.lori.hr
loricure@yahoo.com

Dugine obitelji
Kikićeva 12, 10000 Zagreb
www.dugineobitelji.com
info.dugineobitelji@gmail.com

Norsensus Mediaforum
Rådhusgata 20, 0151 Oslo
www.norsensus.no
info@norsensus.no

ETIKA	
1. RAZRED SREDNJE ŠKOLE	
NASTAVNA CJELINA	Međuljudski odnosi
NASTAVNA JEDINICA	II. Spolnost – seksualna orijentacija
ISHOD	<p>SŠ ETK A.1.2. Određuje temeljne etičke pojmove povezane s moralnim i etičkim problemima društva.</p> <p>SŠ ETK A.1.3. Prosuđuje moralne probleme iz svakodnevnoga života.</p> <p>SŠ ETK B.1.1. Prepoznaje važnost moralnoga i etičkoga promišljanja i djelovanja za svoju i dobrobit drugih ljudi te zajednice.</p> <p>SŠ ETK B.1.2. Doprinosi rješavanju problema iz područja društva.</p> <p>SŠ ETK B.1.3. Stvara pozitivne promjene u zajednici.</p>
MEĐUPREDMETNE TEME	<p>Osobni i socijalni razvoj B.4.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora.</p> <p>Građanski odgoj A.4.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti ljudskih prava. A.4.3. Promiče ljudska prava.</p> <p>Zdravlje B.4.1.A. Odabire primjerene odnose i komunikaciju. B.4.1.B. Razvija tolerantan odnos prema drugima.</p> <p>Učiti kako učiti A.4/5.3. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. A.4/5.4. Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje.</p>
IZVORI UČENJA I POUČAVANJA	<p>Lukić, Igor. Katinić, Marina. Zec, Marko: <i>Etika 1 – Novi putevi. Udžbenik etike za 1. razred srednjih škola</i>. Školska knjiga. Zagreb. 2019.</p> <p>Marušić Brezetić, Dunja. Ćurko Bruno: <i>Udžbenik etike za drugi razred srednjih škola JA, MI, ONI....</i> Profil. Zagreb. 2013.</p> <p>Kučukalić, Naida: <i>Priručnik za edukaciju o LGBT temama i ljudskim pravima</i>. Sarajevski otvoreni centar. Sarajevo. 2015.</p> <p>Spolni modul zdravstvenog odgoja: 8 radionica za učenike srednjih škola. Priručnik za profesore/ice i stručne suradnike/ice. Udruga Pariter. Rijeka. 2017.</p>
TIJEK NASTAVNOG SATA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seksualne orijentacije 20. min 2. Radni listić 20. min 3. Izlazna kartica - Vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje 5. min
OPIS SVIH AKTIVNOSTI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seksualne orijentacije <i>Vidi prilog 1.</i> 2. Radni listić <i>Vidi prilog 2.</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 3. Izlazna kartica <i>Vidi prilog 3.</i>

PRILOG 1. Seksualne orijentacije

Postupak:

Nastavnik/nastavnica najavljuje da će u nastavku razgovarati o seksualnim orijentacijama te na ploču velikim slovima napiše "SEKSUALNE ORIJENTACIJE".

Možete na ploču nacrtati i simbole.

Pitajte učenike i učenice: "Koje seksualne orijentacije postoje, ovisno o tome prema kome osjećamo privlačnost? Za koje ste seksualne orijentacije čule/i?"

Tijekom odgovaranja na postavljeno pitanje, zapišite na ploču pored simbola vrste seksualnih orijentacija.

- **heteroseksualna**, privlačnost prema osobama suprotnog spola
- **homoseksualna**, privlačnost prema osobama istog spola
- **biseksualna**, privlačnost prema osobama oba spola
- **aseksualna**, nepostojanje privlačnosti ni prema jednom spolu i doživljaj spolnih odnosa kao nevažnih za sreću u svom životu.

Pokrenite diskusiju uz pomoć pitanja o seksualnom identitetu/seksualnoj orijentaciji, stabilnosti ili promjenjivosti seksualnog identiteta pojedinca. Moguća pitanja za diskusiju:

- Poznajete li još neke seksualne orijentacije koje nismo naveli? Koje? (npr. panseksualnost)
- Je li seksualna orijentacija stvar izbora?
- Ako je seksualna orijentacije stvar izbora, zašto bi osobe homoseksualne orijentacije samovoljno odlučile da budu diskriminirane svaki dan i da žive u strahu od nasilja?
- Kada si odlučio/la da si heteroseksualan/na?
- Što misliš da je uzrokovalo tvoju heteroseksualnost?
- Je li moguće da je tvoja heteroseksualnost samo prolazna faza?
- Može li se promijeniti tvoja seksualna orijentacija? Kako? Zašto?
- Da li svoju seksualnu orijentaciju treba zadržati za sebe i biti to što jesi u svoja četiri zida?
- Zašto osjećate potrebu da vaša seksualna orijentacija bude prihvaćena?
- Je li ljubav uvijek ljubav, neovisno o tome tko me privlači?
- Je li u hrvatskom društvu prihvatljivo razgovarati o seksualnoj orijentaciji? Zašto?
- Bez obzira na spol i seksualnu orijentaciju osjećamo li se svi isto kada se zaljubimo?

PRILOG 2. Radni listić

Učenicima i učenicama se podijele radni listići, uz uputu da za svaki od navedenih stavova odaberu slažu li se ili ne te argumentiraju svoj stav u za to predviđenu kućicu. Ispunjeni radni listići se zatim trebaju prokomentirati s nastavnikom/nastavnicom na satu.

STAVOVI	SLAŽEM SE ZATO ŠTO...	NE SLAŽEM SE ZATO ŠTO...
Prihvatio/la bih u svom razredu učenika/učenicu koji/a je gej/lezbijka/bi.		
Ljubav je ljubav i svatko ima pravo voljeti koga hoće.		
Biti lezbijka/gej/bi, postalo je moderno u posljednje vrijeme.		
Nečija seksualna orijentacija može se promijeniti.		
Privlačnost prema istom spolu nije "prirodna", tj. ne postoji nigdje u prirodi.		
Većina je ljudi homofobična i tako će to uvijek biti.		
Gejevi/lezbijke i biseksualne osobe se bore za dodatna prava i odnosu na heteroseksualne osobe.		
Gejevi/lezbijke i biseksualne osobe izabrale su da budu to što jesu.		

PRILOG 3. Izlazna anketa

Podijelite anketne listiće učenicima i učenicama. Zajednički prokomentirajte rezultate na novom satu etike.

<p>Zaokružite sliku (slike) koja najbolje prikazuje kako se osjećate nakon današnjega sata.</p> <p></p>
<p>Zaokružite odgovor koji opisuje vaše slaganje ili ne slaganje s navedenom izjavom:</p> <p>Ne posjedujem predrasude prema osobama drugih seksualnih orijentacija.</p> <ul style="list-style-type: none">• U potpunosti se slažem<ul style="list-style-type: none">• Slažem se• Nisam siguran/sigurna<ul style="list-style-type: none">• Ne slažem se• U potpunosti se ne slažem
<p>PRIJE I SAD</p> <p>Da li se nešto promijenilo u tvom pogledu na teme o kojima smo razgovarali u odnosu na prije? Ako da, upiši.</p> <p>Prije sam mislio/la... Sad mislim...</p>